



EURÓPSKA KOMISIA

V Bruseli 30. 5. 2012
COM(2012) 299 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEJ RADE,
RADE, EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU
A SOCIÁLNEMU VÝBORU, VÝBORU REGIÓNOV A EURÓPSKEJ INVESTIČNEJ
BANKE**

OPATRENIA V PROSPECH STABILITY, RASTU A ZAMESTNANOSTI

1. ÚVOD

Súčasná kríza v mnohých častiach Európy otriasla dôverou v schopnosť európskeho politického a hospodárskeho systému naplniť ambície Zmluvy o EÚ, že dosiahne „trvalo udržateľný rozvoj... založený na vyváženom hospodárskom raste“. Mnohí naši občania sú nahnevaní a znepokojení rýchlosťou, akou sa dlhé obdobie rastu životnej úrovne premenilo na obrovskú finančnú krízu, ťažké ujmy na zamestnanosti a perspektívu vysokej miery zadlženia na mnohé roky dopredu. Dlhy, deficity a nerovnováhy, s ktorými v súčasnosti bojuje EÚ, nevznikli zo dňa na deň, ale hromadili sa počas mnohých rokov. Ich sociálne dôsledky sú ďalekosiahle. Vlády štátov, ako aj EÚ stoja pred skúškou. Naše súčasné problémy boli do EÚ čiastočne dovezené prostredníctvom finančnej krízy. Čiastočne sú domáceho pôvodu. Teraz záleží na kvalite a účinnosti našej odpovede.

Finančná a hospodárska kríza len zvýraznila vzájomnú prepojenosť všetkých ekonomík EÚ, ako aj prepojenosť medzi EÚ a ostatnými ekonomikami sveta. Takisto odhalila významné medzery, nedostatky a nerovnováhy v globálnych, európskych a národných politikách. Od vypuknutia krízy pracuje EÚ a členské štáty na reforme hospodárskeho modelu a oživení konkurencieschopnosti EÚ. Ako Komisia uviedla v Pláne pre stabilitu a rast z októbra 2011¹, znamenalo to:

- prioritne sa zamerať na politiky podporujúce stabilitu a rast, aby sa mohla EÚ vrátiť k udržateľnému rastu a vysokým úrovniam zamestnanosti.
- vybudovať pevnejší a integrovanejší systém správy ekonomických záležitostí, aby sa nerovnováhy zistili a vyriešili oveľa skôr, a podrobiť národné politiky intenzívnejšiemu dohľadu EÚ vzhľadom na skutočnosť, že budúca sila a prosperita každého jedného členského štátu je zviazaná so všetkými ostatnými.
- posilniť bankový systém, pričom EÚ musí trvať na tom, aby banky ukázali plný rozsah svojej zadlženosti, riešili nevyhnutné dlhy a reštrukturalizovali svoje modely obchodovania, aby boli v budúcnosti schopné požičiavať podnikom a domácnostiam bez toho, aby ich bolo potrebné zachraňovať z prostriedkov daňových poplatníkov.
- rozhodne reagovať na problémy v Grécku pomocou dvoch obrovských balíkov finančnej podpory a intenzívnej podpory na rast orientovaného programu oživenia.
- posilniť mechanizmy na ochranu eurozóny pred krízou novými spôsobmi podpory členských štátov s veľmi vysokou úrovňou zadlženia, kým oživia svoje verejné financie a dosiahnu rovnováhu príjmov a výdavkov, aby mali v budúcnosti z čoho platiť sociálne služby, zdravotníctvo, dôchodky, vzdelávanie a verejnú infraštruktúru.

Na základe tohto plánu sme dosiahli stabilný, ale rôznorodý pokrok: Máme jasné dôkazy, že po istom spomalení ekonomickej aktivity naše hospodárstvo opätovne nadobúda

¹ KOM(2011) 669.

rovnováhu, zužuje sa prúd účtovných deficitov, ktoré rástli od rokov 2007/2008, zvýšili sa mzdy v „prebytkových“ krajinách a ich znížili v tých „deficitných“, a zároveň sa v niektorých členských štátoch vrátili cien nehnuteľností na úrovne lepšie zodpovedajúce súčasným ekonomickým podmienkam. s podporou nového systému správy ekonomických záležitostí EÚ vzíde z tohto bolestivého stabilizačného a reformného procesu silnejšie hospodárstvo EÚ.

Dlhodobý udržateľný rast a vyššiu životnú úroveň možno budovať len na zdravých verejných financiách, hĺbkovej štrukturálnej reforme a cielených investíciách. Ale tieto úlohy splníme, len ak tento proces podporí dostatočný rast ekonomiky. Medzi stabilitou a rastom nie je rozpor, sú to dve strany tej istej mince. Členské štáty sa musia vyrovnávať so súčasným nedostatkom dôvery v hospodárstvo prostredníctvom odvážnych reforiem, ktoré zvrátia úpadok našej konkurencieschopnosti. Musíme okamžite zmenšiť alarmujúce medzery v konkurencieschopnosti v rámci EÚ a eurozóny. Hoci EÚ ako celok je schopná zachovať svoj podiel na svetovom obchode, mali by sme sa zaoberať poklesom konkurencieschopnosti v medzinárodnom meradle a stratami trhového podielu, ktoré sa viditeľne prejavujú na výkonnosti viacerých členských štátov.

V krátkodobom horizonte potrebujú ľudia nádej a perspektívu lepšej budúcnosti. Bez takejto perspektívy budeme pri uskutočňovaní nevyhnutných reforiem čeliť čoraz väčším politickým a sociálnym ťažkostiam, ktoré budú brzdiť oživenie. Potrebujeme dosiahnuť konsenzus o potrebe zmeny aj o ceste, ktorú si zvolíme, a zároveň pre ne získať dôveru. Dôležitú úlohu v tomto dialógu zohrajú sociálni partneri.

Preto EÚ potrebuje posilniť časť svojej celkovej stratégie zameranú na rast. Tá sa musí zakladať na kombinácii opatrení, ktoré môžu členské štáty urobiť na národnej úrovni, s opatreniami na úrovni EÚ. Celé úsilie je potrebné ukotviť v stratégii Európa 2020 a našich nových štruktúrach správy ekonomických záležitostí. Niektoré kľúčové prvky tejto iniciatívy pre rast sa už realizujú, ale neboli ešte v plnej miere implementované. Ďalšie prvky si budú vyžadovať víziu, odvahu a vedenie, ak sa má využiť ich potenciál, ale úlohy, ktoré dnes pred EÚ stoja, volajú po odvážnych a účinných krokoch.

V tomto oznámení Komisia navrhuje niekoľko prvkov, ktoré môžu tvoriť súčasť iniciatívy pre rast a zakladajú sa na dvoch vzájomne sa podopierajúcich pilieroch:

- Pilier EÚ, ktorý buduje na sile a synergiách spolupráce na úrovni EÚ.
- Pilier členských štátov založený na využívaní potenciálu rastu, ktorý so sebou nesú štrukturálne reformy uskutočňované v rámci európskeho semestra.

V nadväznosti na neformálne zasadnutie Európskej rady dňa 23. mája a v rámci príprav na júnovú Európsku radu bude Komisia ďalej pracovať na všetkých možných prvkoch, ktoré môžu prispieť k posilneniu rastu a konkurencieschopnosti.

2. ÚLOHA EÚ V NOVEJ INICIATÍVE PRE RAST

Na úrovni EÚ sme sa dohodli na stratégii Európa 2020², ktorej cieľom je inteligentná, udržateľná a inkluzívna Európa. Toto je platforma novej iniciatívy pre rast. Ciele stratégie Európa 2020 v oblasti zamestnanosti, energetiky, vzdelávania a odbornej prípravy, výskumu a zmiernenia chudoby schválili všetky členské štáty. Sú to ukazovatele cesty, akou by sa v Európe mali uberať reformy. Ich naplnením sa zvýši konkurencieschopnosť, prispeje k zblížovaniu a EÚ sa dostane na cestu vyššej miery rastu. Ak sa aktívnejšie zameriame na cieľ v oblasti výskumu a vývoja, ktorým je investovať do tejto oblasti 3 % HDP, do roku 2020 môže vzniknúť 3,7 milióna pracovných miest a HDP EÚ môže narásť o 800 miliárd EUR. Ak by sa do roku 2020 podarilo splniť ciele v oblasti zmeny klímy a energetiky, vznikne 5 miliónov pracovných miest, zvýši sa energetická bezpečnosť Európy a priblížime sa k celkovým cieľom zmiernenia zmeny klímy. Pozdvihnutie najmenej 20 miliónov ľudí z chudoby by nielen zlepšilo ich životy, ale predstavovalo by hospodársky prínos pre celú spoločnosť. z týchto údajov je vidieť, že v celej EÚ možno vytvoriť nové pracovné miesta a obchodné príležitosti, čím by sa výrazne znížila miera nezamestnanosti a našim občanom poskytla lepšia, zelenšia budúcnosť.

2.1. Využívanie rastového potenciálu hospodárskej a menovej únie

V posledných rokoch sa prijali mnohé opatrenia na zavedenie mechanizmov intenzívneho hospodárskeho dohľadu, ktoré sú potrebné na podporu našej hospodárskej a menovej únie. Spôsob, akým EÚ a jej členské štáty sprevádzajú tento nový systém, bude rozhodujúci pre účinnosť tejto politiky, ako aj pre dôveru trhov. v dlhodobejšom meradle je potrebné prehĺbiť integráciu s cieľom dokončiť našu hospodársku a menovú úniu. Silná EÚ potrebuje stabilnú menu. Tá prospieva všetkým členským štátom, či už sú alebo nie sú členmi eurozóny. Dôveryhodnosť eura na medzinárodných trhoch ovplyvňuje schopnosť Európy požičať si finančné prostriedky za rozumnú cenu a splatiť ich z výnosov silnej ekonomiky.

- Posilnený **Pakt o stabilite a raste** dáva EÚ silné nástroje politik s jasnými pravidlami, ktoré potrebuje na zabezpečenie zdravých verejných financií. Pre väčšinu členských štátov je dnes prioritou korigovať nadmerné deficity. s výnimkou nedávno navrhnutého dvojbalíka nie je bezprostredne potrebné meniť prednedávnym dohodnuté pravidlá. Súčasná pravidlá poskytujú možnosti na posúdenie a rozlišovanie medzi členskými štátmi podľa ich fiškálneho priestoru a makroekonomických podmienok a pritom dosiahnuť dlhodobú udržateľnosť verejných financií. Pre uplatnenie pravidiel je zásadne dôležité posúdenie rozpočtových opatrení, ktoré prijali členské štáty, a to najmä zo štrukturálneho hľadiska. Komisia bude monitorovať dosah prísnych rozpočtových obmedzení na verejné výdavky podnecujúce rast a verejné investície. v prípade potreby poskytne usmernenia k rozsahu prípadných opatrení v priestore fiškálnych rámcov EÚ a členských štátov. v nasledujúcich mesiacoch vydá správu o kvalite verejných výdavkov, ktorá sa bude týmito záležitosťami bližšie zaoberať.
- Dosiahli sme významný pokrok v upevňovaní našich **finančných poistiek**. Európsky stabilizačný mechanizmus má ako stály mechanizmus financovania krízového

² KOM(2010) 2020.

riadenia nadobudnúť účinnosť 1. júla 2012, čo je o rok skôr, než sa plánovalo. Európsky mechanizmus pre stabilitu, európsky finančný stabilizačný mechanizmus spolu s ostatnými krízovými nástrojmi financovania majú celkovú úverovú kapacitu 800 miliárd EUR. Keď sa k nej pripočíta nedávno dohodnuté zvýšenie prostriedkov MMF, európske finančné poisťky významne posilnia globálne finančné záchranné siete. Ale zároveň je kľúčovo dôležité, ako naše poisťky využijeme. Pre krajiny, ktoré ratifikujú fiškálnu zmluvu, zahŕňa európsky mechanizmus pre stabilitu súbor nástrojov, ktoré umožnia EÚ účinne reagovať na krízové situácie. z tohto hľadiska bude najdôležitejšia pružnosť a rýchlosť opatrení.

- **Silnejšie bankovníctvo EÚ:** Zabránilo sa zrúteniu finančného sektora a dozor nad finančným sektorom bol podrobený dôslednej reforme. Cezhraničné banky sú v súčasnosti pod dozorom kolégií orgánov dohľadu a vznikli tri nové orgány dohľadu EÚ. Okrem toho bol zriadený Európsky výbor pre systémové riziká, ktorého úlohou je makroprudenciálny dohľad na úrovni EÚ. Naďalej je potrebné dokončiť rekapitalizáciu niektorých bánk ako súčasť stratégie, ktorú v súčasnosti koordinuje Európsky orgán pre bankovníctvo. Hoci niektoré banky už splácajú verejné pôžičky, ktoré dostali počas krízy, náklady pre daňových poplatníkov boli obrovské. Aby sa zabezpečilo, že súkromný sektor zaplatí spravodlivý diel z akejkoľvek ďalšej záchrany, Komisia v júni navrhne právne predpisy, ktoré upravujú spoločný rámec oživenia a riešenie krízovej situácie bánk a investičných firiem. Tieto predpisy budú obsahovať súbor nástrojov, ktoré v prípade potreby umožnia riadené riešenie systémovo dôležitých inštitúcií.
- **Prehlbovanie hospodárskej a menovej únie:** Pri pohľade za bezprostredný horizont sa ukazuje potreba dlhodobejšej perspektívy hospodárskej a menovej únie. Komisia sa bude zastávať za ambicióznú a štruktúrovanú reakciu. Na rastové vyhliadky EÚ výrazne vplyva súčasný nedostatok dôvery v eurozónu. Kým sa nepodarí prekonať niektoré zásadné neistoty, akou je situácia v Grécku, dôvera potrebná na investície a tvorbu pracovných miest nám bude stále unikať. v nadväznosti na výsledky, ktoré sme doteraz dosiahli, bude potrebné zaviesť postup mapovania hlavných krokov smerujúcich k plnohodnotnej hospodárskej a menovej únii. Súčasťou obnovy dôvery v eurozónu a našu schopnosť prekonať súčasné ťažkosti bude pevné odhodlanie napredovať a politický záväzok členských štátov k euru. To si bude vyžadovať širokosiahly proces pokrývajúci právne otázky. Jeho súčasťou musí byť politický proces, ktorým ďalšie integračné snahy získajú demokratickú legitimitu a adresnú zodpovednosť. Súčasťou hlavných stavebných prvkov môže byť okrem iného smerovanie k bankovej únii vrátane integrovaného finančného dohľadu a spoločného systému ochrany vkladov. Komisia už svoje predstavy o tom, ako môže eurozóna postúpiť k spoločnému emitovaniu dlhopisov, uverejnila v zelenej knihe³ v novembri 2011. Je potrebné premyslieť rýchlosť a poradie týchto krokov vrátane plánu opatrení a časového rozvrhu, ale včasným potvrdením plánovaných opatrení sa zdôrazní nezvratnosť a stabilita eura.

2.2. Využitie potenciálu vnútorného trhu

Vo všeobecnosti vnútorný trh s tovarom funguje, ale to isté nemožno povedať o službách ani o elektronickom jednotnom trhu. Lepšie využitie vnútorného trhu je jedným

³ KOM(2011) 818.

z najúčinnejších spôsobov naštartovania rastu v celej EÚ. Rozhodnutie o konečnom prijatí **patentu EÚ** by okamžite posilnilo inovatívne podniky. Po toľkých rokoch prišiel čas na rozhodnutie.

V júni Komisia navrhne opatrenia na zlepšenie implementácie **smernice o službách**. Mnohé členské štáty si zvolili zachovanie prekážok a obmedzení, ktoré im a ďalším členským štátom upierajú plnohodnotné výhody smernice z hľadiska konkurencieschopnosti a rastu. z analýzy Komisie vyplýva, že ak by sa zrušili všetky obmedzenia, mohlo by sa k odhadovanému zvýšeniu HDP o 0,8 % vďaka už uskutočnenej čiastočnej implementácii smernice pridať ďalších 1,8 %. Zároveň analýza poukazuje na to, že obmedzenie alebo odstránenie prekážok má pozitívny účinok na obchodné toky a priame zahraničné investície, ako aj na úroveň produktivity vo všetkých členských štátoch. To by prispelo k znovunastoleniu rovnováhy medzi „prebytkovými“ a „deficitnými“ krajinami.

V druhej polovici roka Komisia predloží návrh **aktu o jednotnom trhu II**, ktorého cieľom je dokončiť jednotný trh v kľúčových oblastiach, ako sú digitálne a sieťové odvetvia, v ktorých EÚ v súčasnosti zaostáva. Ak EÚ získa fyzickú a virtuálnu infraštruktúru potrebnú na riešenie úloh 21. storočia, môže sa naštartovať rast a zamestnanosť. Nové technológie a siete môžu zmenšiť preťaženie európskeho vzdušného priestoru a cestnej premávky, prispieť k zavedeniu inteligentných rozvodových sietí elektrickej energie, ktoré môžu využívať energie z obnoviteľných zdrojov, a automobilov na elektrický pohon, a prostredníctvom tzv. výpočtového mračna všetkým podnikom sprístupniť technológie zvyšujúce produktivitu za nižšie ceny. EÚ potrebuje investovať do základných podporných technológií, akými sú bio-, nano- a mikrotechnológie, aby si do budúca udržala priemyselnú konkurencieschopnosť prostredníctvom nových tovarov a služieb a reštrukturalizáciou priemyselných postupov s cieľom modernizovať.

Komisia dôsledne vyzdvihuje dôležitosť odstraňovania cezhraničných prekážok na vnútornom trhu. Pokrok na úrovni EÚ môže podporiť a zjednodušiť opatrenia jednotlivých členských štátov, ktoré sledujú ciele svojich stratégií rastu, a napomôcť vzniku pevného celkového rámca na posilnenie výberu daní, boja proti podvodom a zabezpečenia spravodlivých a primeraných podmienok hospodárskej súťaže. v tomto kontexte sa žiada, aby Rada pristúpila k odblokovaniu návrhov Komisie o úsporách a mandátoch na spoluprácu s tretími krajinami. v druhej polovici tohto roka Komisia uverejní oznámenie, v ktorom predostrie možnosti riešenia problematiky daňových rajov a agresívneho daňového plánovania. Komisia sa domnieva, že riešenie predátorského daňového plánovania musí prebiehať paralelne s opatreniami proti podvodom. To si vyžaduje dôslednú odbornú prácu a zreteľný politický záväzok, ale tie môžu mať významný prínos nielen z hľadiska zvýšených príjmov, ale aj korektnosti a lepších podmienok hospodárskej súťaže.

Jasným príkladom pozitívneho vzťahu medzi opatreniami na úrovni EÚ a členských štátov je oblasť zdaňovania energie. Na tomto poli by návrh Komisie, ktorým sa reštrukturalizuje spôsob zdaňovania energie, prispel k dosiahnutiu cieľa prechodu na nízkouhlíkové a energeticky efektívne hospodárstvo, a zároveň by umožnil znížiť nezrovnalosti vyplývajúce z rozdielov v zdaňovaní podobných produktov používaných na rovnaký účel. Posilnením daňovej neutrality a odmeňovaním ekologickejších zdrojov

energie by sa prispelo k dosiahnutiu cieľov EÚ v oblasti znižovania CO₂, energetickej efektivity a obnoviteľných zdrojov energie.

2.3. Využitie potenciálu ľudských zdrojov

Vo svojom nedávnom balíku o zamestnanosti Komisia navrhla súbor konkrétnych opatrení zameraných na oživenie sprevádzané tvorbou veľkého počtu pracovných miest v celej EÚ. Na uskutočnenie konkrétnych opatrení zameraných na využitie potenciálu kľúčových sektorov ako IKT (informačné a komunikačné technológie), zdravotníctvo a zelené hospodárstvo pre tvorbu pracovných miest bude potrebná spolupráca medzi Komisiou, členskými štátmi, sociálnymi partnermi, ako aj zainteresovanými verejnými a súkromnými subjektmi. Komisia navrhla zintenzívniť monitorovanie vnútroštátnych plánov zamestnanosti prostredníctvom referenčného hodnotenia a hodnotiacich tabuliek, ktoré ďalej posilní reformné stimuly v prospech tvorby pracovných miest. Ďalším prínosom pre tvorbu pracovných miest by malo byť užšie prepojenie medzi odporúčaniami pre jednotlivé krajiny a využívaním štrukturálnych fondov, a to najmä Európskeho sociálneho fondu, ako to navrhuje Komisia na nasledujúce programové obdobie (2014 – 2020).

Keďže v EÚ sú 3 milióny voľných pracovných miest, na to, aby sa zmiernil nesúlad medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami, je potrebné v tejto oblasti zvýšiť investície. Programy na úrovni EÚ ako Erasmus a Leonardo dôležitým spôsobom pomáhajú ľuďom pri štúdiu, odbornej príprave a získavaní pracovných skúseností v iných členských štátoch. Nové nástroje na úrovni EÚ ako panoráma zručností alebo pas zručností umožnia zvýšiť mieru, do akej sa zručnosti získané v jednom členskom štáte uznávajú vo všetkých ostatných. Komisia sa usiluje o zlepšenie pracovnej mobility a zosúladenie dostupných pracovných síl, zručností a voľných pracovných miest. Oveľa viac by sa dosiahlo odstránením právnych a praktických prekážok voľného pohybu pracovníkov, a to najmä pokiaľ ide o prenosnosť dôchodkov a koordináciu poskytovania sociálnych dávok, a zlepšením súladu medzi ponúkanými pracovnými miestami a uchádzačmi o zamestnanie premenou siete EURES na skutočný európsky nástroj sprostredkovania práce a nábora pracovníkov.

2.4. Využitie vonkajších zdrojov rastu

Zatiaľ čo vonkajší obchod EÚ je celkovo v rovnováhe, Komisia podrobila jednotlivé krajiny analýze, ktorá poukázala na alarmujúce straty podielov niektorých členských štátov na vývozných trhoch vznikajúce už dlhšie obdobie. Zároveň však poukazuje na to, že najvýkonnejšie členské štáty využili rast vývozu na naštartovanie ekonomiky. Okrem toho dve tretiny dovozu do EÚ sa z nej znova vyvážajú s vyššou hodnotou, čo nasvedčuje tomu, že EÚ môže zo zintenzívnenia obchodných aktivít a investičných vzťahov s kľúčovými partnermi veľa získať. Veľká časť budúceho globálneho rastu bude pochádzať z rozvíjajúcich sa ekonomík, ktoré majú vysoký potenciál rastu. EÚ sa potrebuje napojiť na tento rast prostredníctvom bilaterálnych a regionálnych obchodných a investičných dohôd s kľúčovými partnermi. Prínos dohody o voľnom obchode s Kóreou, ktorá nedávno nadobudla platnosť, sa už prejavil na 20-percentnom zvýšení vývozu EÚ v roku 2011. EÚ o niekoľkých dohodách o voľnom obchode aktívne rokuje a ďalšie sú na programe neskôr. Ak sa majú zrealizovať obrovské prínosy, ktoré tieto dohody ponúkajú, musíme zrýchliť tempo rokovaní a ratifikácií.

2.5. Využitie potenciálu financovania EÚ nasmerovaného do rastu, ktorý Európa potrebuje

Naše verejné výdavky a investície musia byť ciele, a to aj v časoch prísnej fiškálnej konsolidácie. Komisia podporuje konsolidáciu priaznivú pre rast a nabáda členské štáty, aby chránili výdavky na výskum, vzdelávanie, udržateľné spravovanie prírodných zdrojov, energetiku a sociálne služby. Hoci rozpočet EÚ predstavuje len 1 % HDP EÚ, vytvára obrovskú pridanú hodnotu a môže byť katalyzátorom rastu v celej Európe.

- **Viacročný finančný rámec 2014 – 2020:** Komisia predložila návrhy rastového a investičného rozpočtu EÚ na nasledujúce finančné obdobie. Komisia vo svojich návrhoch prepája odporúčania pre jednotlivé krajiny týkajúce sa štrukturálnych reforiem s podporou rozpočtu EÚ, aby členským štátom pomohla uskutočniť potrebné zmeny a investície. Návrhy obsahujú novátorské myšlienky zamerané na financovanie výskumu a inovácií, spojenie Európy prostredníctvom dopravných, energetických a širokopásmových prepojení, ako aj modernizáciu poľnohospodárskej politiky a posilnenie rozvoja vidieka. Viac ako 600 miliárd EUR z Komisiou navrhovaného rozpočtu by sa prideliť na financovanie výskumu, transeurópske siete, investície do ľudského kapitálu, politiku súdržnosti a rozvoj vidieka. Keď sa táto suma skombinuje s pákovým efektom spolufinancovania členských štátov a využívaním novátorských finančných nástrojov, vznikne **významný rozpočet na inteligentný, udržateľný a inkluzívny rast**.

Komisia navrhla použiť na financovanie niektorých infraštruktúrnych projektov **projektové dlhopisy** a posunúť grantové financovanie z rozpočtu EÚ na novú úroveň. Projektové dlhopisy sú určené na zriadenie kapitálových trhov s dlhovými nástrojmi ako dodatočným zdrojom financovania infraštruktúrnych projektov a na povzbudenie investícií do kľúčových strategických infraštruktúr EÚ v oblasti dopravy, energetiky a širokého pásma. Cieľom je pritiahnúť do financovania komerčne životaschopných projektov so stabilným a predvídateľnými peňažnými tokmi z kapitálového trhu inštitucionálnych investorov, a to zvýšením úverovej kvality projektových dlhopisov, ktoré vydávajú súkromné podniky. Komisia navrhla preskúšať tento postup na pilotných projektových dlhopisoch pre obdobie 2012 – 2013. Spoluzákonodarcovia postupujú rýchlo, aby umožnili EIB rozbehnúť pilotné projekty tento rok.

- **Rozpočet EÚ na rok 2013:** Komisia navrhla zvýšenie platobných rozpočtových prostriedkov o 7 %, ktoré je nevyhnutné na uspokojenie očakávaných požiadaviek členských štátov. Toto zvýšenie nepresahuje hornú hranicu platobných rozpočtových prostriedkov dohodnutú v zmysle súčasného finančného rámca EÚ. Všetky tieto platby pôjdu na podporu produktívnych investícií, zamestnanosti a odbornej prípravy a na financovanie výskumu v členských štátoch. v niektorých členských štátoch EÚ financuje viac ako 50 % celkových verejných investícií, takže schopnosť zužitkovať záväzky EÚ predstavuje dôležitý aspekt podpory rastu.
- **Zameranie štrukturálnych fondov v období 2012 – 2013 na rast a zblížovanie:** Politika súdržnosti EÚ mobilizuje v priemere 65 miliárd EUR ročne do investícií, ktoré podporujú rast a tvorbu pracovných miest. s cieľom lepšie zareagovať na potreby vyplývajúce z krízy sa 17 miliárd EUR presmerovalo výrazným posunom finančných prostriedkov v prospech výskumu a inovácie, podpory MSP a opatrení na

trhu práce zameraných na slabšie vrstvy obyvateľstva v kombinácii s investíciami do infraštruktúry a energetickej efektivity. v tomto úsilí sa bude pokračovať. o niečo neskôr sa presmerovalo vyše 7 miliárd EUR ako súčasť tímového pilotného opatrenia na zvýšenie podpory boja proti nezamestnanosti mladých a zlepšenie dostupnosti financovania pre MSP.

- **Zvýšenie splateného kapitálu Európskej investičnej banky (EIB):** Aby EIB dosiahla súlad s riadnymi bankovými postupmi, potrebuje zvýšiť splatený kapitál, ak si má zachovať súčasnú vysokú úroveň ročného poskytovania úverov približne 65 miliárd EUR ročne. Komisia navrhla, aby 10-miliardové zvýšenie splateného kapitálu odsúhlasili zainteresované strany z členských štátov v rámci novej iniciatívy EÚ pre rast. To by výrazne zvýšilo celkovú hodnotu poskytnutých úverov až na 180 miliárd EUR. Dodatočné úvery, ktoré by takéto kapitálové zvýšenie umožnilo poskytnúť, by sa malo rozšíriť po celej EÚ, a to aj po najmenej prosperujúcich krajinách. Malo by sa zamerať na pomoc sektoru MSP, a to aj v oblastiach ako energetická efektivita a rekonštrukcia bývania, ktoré môžu viesť k vzniku tak potrebných pracovných príležitostí v ťažko zasiahnutom stavebnom sektore a pomôcť EÚ pri dosahovaní jej cieľov v oblasti klímy a energetiky. Ak sa odsúhlasí takéto kapitálové zvýšenie, Komisia bude spolupracovať s členskými štátmi, aby im pomohla použiť časť prostriedkov pridelených zo štrukturálnych fondov na spoločné nesenie úverového rizika s EIB a poskytovanie úverových záruk MSP. Táto kombinácia finančných nástrojov by mohla podnietiť hospodársku aktivitu vo všetkých sektoroch a regiónoch a pomôcť prekonať nedostatočný prístup k úverom, ktorý momentálne postihol MSP.
- **Daň z finančných transakcií:** Komisia navrhla zriadiť daň z finančných transakcií. v súlade s jej návrhom⁴ by výnosy z takejto dane (odhadujú sa na úrovni asi 57 miliárd EUR) bolo možné použiť na financovanie investícií podnecujúcich rast a/alebo rekapitalizácie bánk. Komisia navrhla, aby sa niektoré príjmy smerujúce do rozpočtu EÚ použili na zníženie príspevkov členských štátov do rozpočtu EÚ.

3. ÚLOHA ČLENSKÝCH ŠTÁTOV V NOVEJ INICIATÍVE PRE RAST

3.1. Využitie potenciálu európskeho semestra 2012

Aby sme sa priblížili k cieľom stratégie Európa 2020, Komisia postúpila Rade v rámci európskeho semestra 2012 a značne posilneného Paktu o raste a stabilite cieleň odporúčania pre jednotlivé členské štáty. Tieto odporúčania vychádzajú z hĺbkovej analýzy situácie v každom členskom štáte, z implementácie odporúčaní európskeho semestra 2011⁵ a zo spôsobu, akým sa v členských štátoch zrealizovali usmernenia ročného prieskumu rastu 2012⁶. Každý členský štát má svoje špecifiká a odporúčania Komisie pre konkrétne krajiny sú koncipované tak, aby zohľadnili ich silné aj slabé stránky a kapacitu riešiť problémy. Ekonomiky členských štátov sú však nerozlučne prepojené – a to nielen z hľadiska politickej voľby, histórie a geografie, ale aj dynamikou, ktorú priniesli nové technológie integrujúce trhy nebývalou rýchlosťou.

⁴ KOM(2011) 594 a KOM(2011) 510.

⁵ KOM(2011) 400.

⁶ KOM(2011) 815.

Celkové smerovanie EÚ určuje kumulácia situácií v jednotlivých členských štátoch. Nevyhnutne dôjde k pozitívnym a negatívnym presahom vnútroštátnych opatrení (alebo ich nedostatku) na zvyšok EÚ, a preto je potrebné zaviesť systém celoeurópskej správy hospodárskych záležitostí prostredníctvom európskeho semestra (pozri prílohu 1).

Komisia po prvýkrát vykonala hĺbkové preskúmania na základe postupu pri nadmernej nerovnováhe⁷. Tento postup vznikol s cieľom priaznivo pôsobiť na celkovú makroekonomickú stabilitu a rast a poskytnúť páku na zvýšenie konkurencieschopnosti. Prvá správa o mechanizme varovania, odkedy sa začal tento postup používať, bola uverejnená vo februári. v súlade so zisteniami tejto správy sa uskutočnil prvý súbor hĺbkových preskúmaní, ktorý sa týkal dvanástich krajín (Belgicko, Bulharsko, Dánsko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Cyprus, Maďarsko, Slovinsko, Fínsko, Švédsko a Spojené kráľovstvo)⁸. Preskúmania potvrdili, že tu existujú nerovnováhy, ktoré síce nie sú nadmerné, ale vyžadujú si pozornosť, a malo by sa pokračovať v súčasnom nastoľovaní rovnováhy medzi „prebytkovými“ a „deficitnými“ krajinami. v odporúčaníach pre jednotlivé krajiny sú zahrnuté preventívne odporúčania, ktoré pokrývajú politiky na podporu konkurencieschopnosti a prispôbenie trhu práce, znižovanie pákového efektu zo strany súkromného aj verejného sektora, ako aj stabilný vývoj na trhoch aktív.

3.2. Posúdenie a odporúčania Komisie

Podľa celkového posúdenia Komisie členské štáty prijímajú potrebné kroky na korekciu nerovnováh vo verejných financiách a zabezpečenie fiškálnej udržateľnosti, tie sa však nie vždy uberajú smerom, ktorý napomáha rastu. Nezamestnanosť najmä mladých ľudí je závažný problém, ktorý možno vyriešiť len v dlhšom časovom horizonte, ale teraz je potrebné prijať okamžité opatrenia na zvýšenie zamestnanosti a produktivity a na zabezpečenie lepšieho súladu medzi voľnými pracovnými miestami a ponúkanými zručnosťami a zodpovedajúcej odbornej prípravy, aby sa ľudia mohli vrátiť do práce na funkčných trhoch práce. Všeobecnejšie povedané, je potrebné riešiť negatívny sociálny dosah krízy vrátane zvýšenej miery chudoby.

Niektoré členské štáty, najmä tie, ktoré sa zúčastňujú na programe štrukturálnych úprav, ako aj tie, ktoré sa podrobujú drobnohľadu trhu, uskutočňujú veľké štrukturálne reformy, a to aj vo vzťahu k trhom práce. Toto úsilie má zásadný význam pre udržanie ozdravného procesu a trvácneho rastu a prispieva k celkovému zmenšeniu makroekonomických nerovnováh v Európe. Celá EÚ však potrebuje oveľa viac, aby sa odblokoval potenciál rastu, vznikli príležitosti pre rozvoj podnikov a využil potenciál nových zdrojov zamestnanosti, napríklad v zelenej ekonomike, službách, energetike, cestovnom ruchu a digitálnej ekonomike, a zvýšila úroveň zručností a inovácie. Potrebujeme bezodkladne konať, aby sa udržal ozdravný proces a životná úroveň a napomohlo riešenie problémov v súvislosti so starnutím.

Komisia s obavami sleduje, že úroveň záväzkov členských štátov neumožní EÚ dosiahnuť hlavné ciele do roka 2020 v kľúčových oblastiach, ako je miera zamestnanosti,

⁷ Nariadenie (EÚ) č. 1176/2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh.

⁸ Do tohto súboru neboli zahrnuté krajiny, ktoré sa zúčastňujú na programe (Grécko, Írsko, Portugalsko a Rumunsko).

výskum a vývoj, vzdelávanie a boj proti chudobe. Splnenie týchto cieľov je však pre budúcnosť EÚ rozhodujúce.

Ako môžu členské štáty odblokovať svoj vlastný potenciál rastu?

V ročnom prieskume rastu Komisia uviedla, že v roku 2012 by sa malo úsilie na úrovni štátov aj EÚ sústrediť na päť priorít:

- presadzovanie diferencovanej fiškálnej konsolidácie, ktorá bude podporovať rast;
- obnovenie normálneho poskytovania úverov pre hospodárstvo;
- podporu rastu a konkurencieschopnosti v súčasnosti a v budúcnosti;
- riešenie nezamestnanosti a sociálnych dôsledkov krízy;
- modernizáciu verejnej správy.

V tejto sekcii sú zhrnuté hlavné zistenia analýzy Komisie, ktorej podrobila jednotlivé krajiny a ktorá vychádza z programov stability alebo konvergenčných programov, národných programov reforiem a v relevantných prípadoch zo záväzkov vyplývajúcich z Paktu Euro Plus. v rámci na začiatku každej sekcie sú zhrnuté hlavné odporúčania pre konkrétnu krajinu a ako môže ich splnenie prispieť k jej perspektíve rastu.

Presadzovanie diferencovanej fiškálnej konsolidácie, ktorá bude podporovať rast

Odporúčania pre jednotlivé krajiny ohľadne fiškálnej konsolidácie, ktorá bude podporovať rast, majú za cieľ zabezpečiť, aby časom všetky členské štáty zaviedli zdravé fiškálne politiky. Sú v súlade s diferencovanými fiškálnymi stratégiami, ktoré zohľadňujú špecifiká členských štátov, a to najmä fiškálne a makrofinančné riziká. Pri znižovaní verejných deficitov a úrovni zadlženia sa členským štátom odporúča zachovať verejné investície do výskumu a inovácie, vzdelávania a energetiky a zlepšiť udržateľnosť a účinnosť systémov sociálnej ochrany vrátane dôchodkov. Niekoľko odporúčaní týkajúcich sa daňovej politiky má za cieľ presunúť zaťaženie z práce na životné prostredie a spotrebu, zvýšiť efektivitu odstránením viacnásobných výnimiek (vrátane znížených sadzieb) a bojovať proti daňovým únikom a tieňovej ekonomike. Okrem toho sa členským štátom odporúča zabezpečiť rozpočtovú disciplínu na regionálnej a miestnej úrovni.

V rámci Paktu o stabilite a raste sa momentálne 23 členských štátov podrobuje postupu pri nadmernom deficite. v odporúčaní pre tieto krajiny sa odzrkadľuje potreba dodržania korekčných odporúčaní, ktoré v minulosti vydala Rada. v prípade Nemecka a Bulharska Komisia 30. mája rozhodla, že navrhne zrušiť postup pri nadmernom deficite. Navyše po posúdení opatrení, ktoré prijalo Maďarsko, a v súlade s ustanoveniami nariadenia o kohéznom fonde EÚ Komisia prijala návrh rozhodnutia Rady o zrušení pozastavenia záväzkov z Kohézneho fondu z marca 2012. Odporúčania pre členské štáty, ktoré sa nepodrobujú postupu pri nadmernom deficite, povzbudzujú orgány, aby uskutočnili fiškálne plány, ktoré budú podporovať rast a budú sa zameriavať na dosiahnutie a zachovanie rozpočtových pozícií zabezpečujúcich dlhodobú

udržateľnosť verejných financií, a to vrátane nákladov spojených so starnutím obyvateľstva.

Z analýzy Komisie vyplýva, že členské štáty sú s opatreniami fiškálnej konsolidácie, ktorými znižujú verejné deficity, celkovo na dobrej ceste. Tieto deficity by mali poklesnúť zo 4,5 % v roku 2011 na 3,5 % v roku 2012. Pomer verejného dlhu však naďalej stúpa, pričom v roku 2012 dosiahne 85 % HDP, čo je čiastočne dôsledkom nižšieho rastu. Komisia považuje za nevyhnutné dodržať dohodnuté termíny **pre úpravu nadmerných deficitov** a urýchlene sa zamerať na strednodobé fiškálne ciele, ktoré stanovila Rada. Takéto fiškálne úpravy by sa mali uskutočniť spôsobom, ktorý podporuje hospodársky rast, ako sa uvádza ďalej v texte. Je to v súlade s Paktom o stabilite a raste, ktorý umožňuje pôsobenie automatických stabilizátorov v priebehu štrukturálnych úprav vedúcich k náprave nadmerných deficitov a napokon k dosiahnutiu strednodobých cieľov. Súčasne zdôrazňuje potrebu, aby členské štáty, ktoré sú pod najintenzívnejším drobnohľadom trhu, uskutočnili ambicióznú konsolidáciu, a to aj v horšom makroekonomickom prostredí, než sa očakávalo. Krajínám, ktoré sa dostali z postupu pri nadmernom deficite, sa zároveň odporúča, aby využili dostupný fiškálny priestor na investície podporujúce rast. v zmysle požiadaviek právnych predpisov EÚ sa zavádzajú posilnené národné fiškálne rámce. Je však potrebné mimoriadne úsilie, aby fiškálnej disciplíne na úrovni ústrednej štátnej správy zodpovedali podobne účinné opatrenia, ktoré majú udržať verejné financie pod kontrolou aj **na regionálnej a miestnej úrovni**. To predstavuje osobitnú výzvu v niekoľkých federatívnych alebo regionálne usporiadaných krajinách.

Bude dôležité zvýšiť kvalitu verejných financií, a to uprednostňovaním výdavkov na ciele stratégie Európa 2020 a zabezpečením, aby boli tieto výdavky použité čo najefektívnejšie. Kontrola štátnej pomoci zo strany EÚ pomáha presadzovať dobrú kvalitu výdavkov a minimalizovať narušenia. Komisia nedávno predložila **ambiciózný návrh modernizácie štátnej pomoci** a členské štáty budú musieť zlepšiť dodržiavanie pravidiel a vnútornú koordináciu opatrení štátnej pomoci na národnej úrovni.

Dôchodkové systémy sa prispôbujú tak, aby odpovedali na problémy súvisiace so starnutím obyvateľstva a v niekoľkých krajinách sa uskutočňujú veľké reformy, ktorých spoločnou črtou je predlžovanie pracovne aktívneho života. Tieto reformy sú kľúčové pre udržanie finančných nákladov pod kontrolou a zaistenie dlhodobej fiškálnej udržateľnosti primeraných systémov sociálneho zabezpečenia. Analogicky je dôležité pritiahnúť starších pracovníkov do zamestnania a udržať ich tam aj mimo súčasného modelu odchodu do dôchodku v súlade so zvýšením strednej dĺžky života a posúdiť primeranosť dôchodkových dávok, aby sa v starobe zabránilo chudobe. v oblasti systémov zdravotníctva sa dosiahol slabší pokrok, pričom potrebu prístupu k zdravotnej starostlivosti a dlhodobej starostlivosti musí vyvažovať zvýšený finančný tlak vyplývajúci z demografického vývoja.

Na udržanie fiškálnej konsolidácie niekoľko členských štátov **zvyšuje dane**. Komisia vyzýva, aby sa daňové zaťaženie presunulo z práce na praktiky škodlivé pre životné prostredie, spotrebu a nehnuteľnosti, a súčasne aby neboli nepomerne zaťažené najchudobnejšie vrstvy spoločnosti. Hoci viacero členských štátov výrazne zvýšilo spotrebné dane a zastavilo pokles environmentálnych daní, celkové zníženie zdanenia práce sa nepreukázalo. Prejavuje sa určité úsilie o odstránenie daňových výnimiek a dotácií, ako aj znížených daňových sadzieb, napr. v prípade DPH, ktoré by malo

pokračovať. Podnikajú sa kroky na zlepšenie daňovej disciplíny, ale je potrebné výrazne posilniť opatrenia boja **proti tieňovej ekonomike**.

Obnovenie normálneho poskytovania úverov pre hospodárstvo

Aby sa obnovilo normálne poskytovanie úverov pre hospodárstvo, odporúčania pre jednotlivé krajiny sa zameriavajú na reštrukturalizáciu bankového sektora a súčasne prevenciu prílišného znižovania pákového efektu.

Úsilie sa sústreďuje **na reštrukturalizáciu finančného sektora** a posilnenie rámca dohľadu nad ním v súlade s právnymi predpismi a odporúčaniami EÚ. Situácia bánk, ktoré sú najviac vystavené kríze a ešte stále sú oslabené, vyvoláva obavy. To vysvetľuje, prečo Komisia v odporúčaníach pre niektoré krajiny vyzýva k prijatiu ďalších reštrukturalizačných a preventívnych opatrení.

V mnohých krajinách sa ešte nepodarilo vrátiť k **normálnym úrovňam úverových tokov** do reálnej ekonomiky, a to najmä v prípade MSP. Čiastočne sa to vysvetľuje slabými podnikovými súvahami a výhľadmi, ale dôležitú úlohu pri tom zohral aj nedostatok primeraných prostriedkov na oslovenie MSP. Malo by sa propagovať nové združovanie kapitálu pre firmy vrátane prístupu k poskytovaniu úverov medzi partnermi, súkromnému kapitálu a rizikovému kapitálu. Štrukturálne fondy EÚ, z ktorých sa financujú úvery a záruky prostredníctvom osobitných nástrojov, môžu v tomto kontexte zohrať v niektorých členských štátoch dôležitú úlohu.

Mnohé MSP musia znášať oneskorené platby verejných orgánov. Tento problém rieši nová smernica o oneskorených platiach, ktorá nadobudne účinnosť v marci 2013. Verejné orgány možno budú musieť vyvinúť ďalšie úsilie, aby vyrovnali nedoplatky nazhromaždené pred nadobudnutím účinnosti smernice.

Podpora rastu a konkurencieschopnosti v súčasnosti a v budúcnosti

S cieľom podporiť rast a konkurencieschopnosť sa odporúčania pre jednotlivé krajiny zameriavajú na zlepšenie podnikateľského prostredia, a to aj prostredníctvom zníženia administratívnej záťaže a otvorenia sieťových odvetví, ako je energetika, železnice a telekomunikácie, hospodárskej súťaže, aby prinášali podnikom a občanom lepšie služby za nižšie ceny. v niektorých prípadoch sa odporúča zvýšiť mieru nezávislosti regulačných orgánov. Implementácia smernice o službách sa má zlepšiť odstránením neopodstatnených alebo neprimeraných obmedzení pri poskytovaní služieb vrátane diskriminácie na základe štátnej príslušnosti alebo miesta pobytu. Odporúčania sa venujú pretrvávajúcim obmedzeniam maloobchodu. Ďalšie odporúčania sa venujú posilneniu výskumu a inovácií, zvyšovaniu efektivity využívania zdrojov a zlepšeniu prepojenia vzdelávania s požiadavkami trhu práce.

V mnohých členských štátoch neexistuje dostatočný prístup k viacerým **službám**. v tejto súvislosti by pomohla ambicióznejšia implementácia smernice o službách rovnako ako zlepšenie hospodárskej súťaže a konkurencieschopnosti v maloobchodnom sektore, ktoré by viedli k zmenšeniu prekážok vstupu a výstupu firiem a odstránili neopodstatnené prekážky pre podniky a profesionálne služby, právnické povolania, účtovnícke a technické poradenstvo, či zdravotnícky a sociálny sektor. Otvorenie **trhov verejného**

obstarávaní aktívnym sprístupňovaním cezhraničných výberových konaní by stimulovalo vznik nových príležitostí, procesov a inovácií.

Výkonnosť kľúčových **sieťových odvetví** – dopravy, energetiky a širokého pásma – je potrebné významným spôsobom zvýšiť. v niekoľkých krajinách sa žiada zvýšiť investície do infraštruktúry, aby sa zlepšili vzájomné prepojenia, rozšírila ponuka a umožnila cenová súťaž. Vzhľadom na obmedzený fiškálny manévrovací priestor by sa mali využiť novátorské formy financovania, ktoré kombinujú súkromné a verejné zdroje, ako napríklad projektové dlhopisy EÚ. Úroveň hospodárskej súťaže je na mnohých trhoch aj naďalej nízka, pričom regulačný rámec platný pre celú EÚ nie je celkom implementovaný – polovina členských štátov zatiaľ netransponovala smernice pre vnútorný trh s energiami alebo ich netransponovala správne. v niekoľkých členských štátoch je potrebné rozšíriť hospodársku súťaž medzi poskytovateľmi energií, pokročiť s odstraňovaním regulácie cien a zväčšiť nezávislosť regulačných orgánov. v doprave je nevyhnutné ďalej znižovať regulačnú záťaž a prekážky vstupu na železničný trh veľkých alebo tranzitných členských štátov. Priemerné širokopásmové pokrytie je aj naďalej na nízkej úrovni a existuje značný priestor na zlepšenie služieb a využívania elektronického obchodu.

Vzhľadom na čoraz väčší nedostatok zdrojov a cenovej nestability, ako aj pokračujúcu zmenu klímy, je pre ďalší rozvoj konkurencieschopnosti Európy kľúčovo dôležité zlepšiť efektívnosť využívania zdrojov a transformácia na nízkouhlíkové hospodárstvo. Vďaka efektívnejšiemu využívaniu zdrojov a lepšiemu spravovaniu prírodných zdrojov sa vytvoria významné ekonomické príležitosti na budúci rast a tvorbu pracovných miest, ktoré budú mať za následok zlepšenie produktivity, zníženie cien a viac inovácie.

Ak si má Európa udržať konkurencieschopnosť, potrebuje vysokú úroveň **výskumu, vývoja a inovácie**. Napriek tomu, že niektoré členské štáty dnes patria v mnohých oblastiach k svetovým lídrom, Európa ako celok priebežne stráca svoje postavenie. Namiesto toho, aby boli verejné výdavky na výskum chránené alebo zvýšené, v mnohých štátoch ich ovplyvňuje fiškálna konsolidácia. Preukazuje sa zjavná potreba ďalších investícií do výskumu vývoja, ktoré by sa v prípade potreby mali motivovať z verejných zdrojov. Výsledky výskumu by mali byť v lepšom spojení s trhom prostredníctvom verejného obstarávania vo fáze pred komerčným využitím. z celkového hľadiska je zjavná potreba utužiť partnerstvo medzi vzdelávaním a inštitúciami celoživotného vzdelávania, výskumnými ústavmi a podnikmi, aby sa v plnej miere využili dostupné nástroje EÚ.

Riešenie nezamestnanosti a sociálnych dôsledkov krízy

Mnohé odporúčania sa zaoberajú vytváraním podmienok na zvýšenie úrovne zamestnanosti, zúčastňovanie sa a udržiavanie ľudí na trhu práce. Osobitná pozornosť sa venuje boju s nezamestnanosťou mladých ľudí, znižovaniu miery predčasného ukončovania školskej dochádzky a zlepšovaniu odbornej prípravy, a to vrátane odborného vzdelávania a učňovskej prípravy. Vo viacerých odporúčaní sa rieši znižovanie miery chudoby a pomoc slabším skupinám obyvateľstva. Okrem toho sa niektoré odporúčania zameriavajú na zlepšenie a zvýšenie individuálnej podpory uchádzačom o prácu a podporu plnohodnotnej zamestnanosti žien. Členským štátom sa zároveň odporúča zabezpečiť, aby ich platové mechanizmy primerane odzrkadľovali vývoj produktivity a stimulovali vznik pracovných miest.

Kríza spôsobila výrazný nárast **nezamestnanosti** a pre mnohých ľudí, ktorým hrozí odchod z trhu práce, značne zhoršila vyhliadky pracovného uplatnenia. Vzhľadom na časový odstup medzi hospodárskym ozdravením a zlepšením situácie trhu práce je pravdepodobné, že vysoká miera nezamestnanosti ešte nejaký čas potrvá. Realizujú sa aktívne politiky trhu práce, ako je napríklad odborná príprava nezamestnaných a usmerňovanie zo strany úradov práce, ich zacielenie a účinnosť sú však často nedostatočné.

Čoraz viac pociťujeme sociálne dôsledky krízy. Zvyšuje sa miera **chudoby** a rizika chudoby a tlaky na verejné výdavky vedú k zložitým kompromisom v poskytovaní sociálnych služieb a dávok.

Dramaticky sa zvýšila **nezamestnanosť mladých**, u ktorých je pravdepodobnosť nezamestnanosti v porovnaní s dospelým obyvateľstvom dvojnásobná. Priemerná nezamestnanosť mladých v EÚ je 22 % a v niektorých členských štátoch dosahuje až 50 %. Niektoré sľubné skúsenosti so zárukami pre mládež by sa dali rozšíriť do ďalších krajín EÚ, a to aj s podporou Európskeho sociálneho fondu.

Pokrok v rozširovaní cenovo dostupných zariadení starostlivosti o deti a nezaopatrené osoby, znižovanie platových rozdielov a zlepšovanie fiškálneho postavenia druhých zárobkovo činných osôb v domácnosti neboli dostatočné na to, aby sa významne zvýšila **účasť žien** na trhu práce. Ešte stále sa nekladie dostatočný dôraz na stratégie aktívneho starnutia vrátane modernizácie pracovných podmienok a rozšírenia prístupu k celoživotnému vzdelávaniu, ktoré majú rozhodujúci vplyv na zvýšenie účasti na trhu práce, a to najmä v prípade starších pracovníkov.

Niektoré členské štáty uskutočnili ďalekosiahle reformy **systémov stanovovania a indexácie miezd**, aby vývoj miezd dlhodobu lepšie odzrkadľoval vývoj produktivity. v iných krajinách, kde sa fungovanie systémov indexácie miezd chápe ako možná hrozba pre konkurencieschopnosť, sa dosiahol len obmedzený pokrok. Tieto krajiny budú musieť v dialógu so sociálnymi partnermi nájsť spôsob, ako túto nevýhodu do budúcnosti zmierniť. v krajinách s prebytkom bežného účtu je zjavný určitý posun v prospech domáceho dopytu aj prostredníctvom zvýšenia miezd, ktorý by mal pokračovať. Mala by sa dosiahnuť rovnováha medzi obmedzovaním úrovne miezd, aby neboli príliš vysoké, čím by odrádzali od nájmu mladých a nízkokvalifikovaných ľudí, ale ani tak nízke, aby vzniklo riziko uviaznutia zamestnaných ľudí v chudobe.

Kým niektoré členské štáty začali uskutočňovať ďalekosiahle reformy svojich **právnych predpisov v oblasti práce** s cieľom umožniť flexibilné zmluvné formy a pracovné podmienky, v iných prípadoch sa tempo reformného procesu v porovnaní s naliehavosťou situácie a rizikami segmentácie trhu práce, na ktorom veľká časť obyvateľstva je ešte stále na neistých pracovných miestach alebo mimo trhu práce, javí pomalé. Režim skráteného pracovného času a iné postupy vnútornej flexibility sa v niekoľkých krajinách ukázali ako účinné v úsilí o udržanie zamestnanosti na vrchole krízy, a to najmä vo výrobnom sektore. Na podporu tvorby pracovných miest Komisia predložila návrhy, ktorými chce povzbudiť členské štáty, aby posilnili politiky zamestnanosti⁹ a využili pracovné príležitosti vznikajúce v zelenej ekonomike, zdravotníctve a IKT, kde by bolo podľa odhadov možné vytvoriť vyše 20 miliónov

⁹ KOM (2012) 173

pracovných miest. Zlepšenie mobility medzi členskými štátmi, ktorá by viedla k cezhraničnému zosúladieniu schopností s voľnými pracovnými miestami, možno podporiť aj pomocou systému voľných pracovných miest EURES.

Pokračuje sa v úsilí o zníženie vysokej miery **predčasného ukončovania školskej dochádzky**, ktoré zahŕňa aj preventívne opatrenia. Je potrebné zrýchliť tempo systémových reforiem vzdelávania a odborného vzdelávania vrátane posilnenia učňovskej prípravy. To je kľúčové pre zamestnateľnosť nových generácií, ale aj pre celkovú konkurencieschopnosť hospodárstva, keďže EÚ za svojimi hlavnými obchodnými partnermi zaostáva Navyše v dôsledku demografických zmien vznikajú nové riziká nesúladiu medzi ponúkanými a požadovanými zručnosťami a ďalší tlak na predĺženie pracovného času a zvýšenie produktivity. Niekoľko krajín musí vyvinúť osobitné úsilie, aby sa znížil vysoký počet ľudí, ktorí predčasne ukončia školskú dochádzku, zlepšiť šance mládeže na trhu práce a znížiť mieru jej nezamestnanosti. Zo širšieho hľadiska sa musí výkonnosť vzdelávania vrátane odborného a univerzitného vzdelávania zlepšiť vo všetkých krajinách. v mnohých členských štátoch existuje priestor pre vypracovanie schém učňovského vzdelávania. Celkovo je potrebné urobiť oveľa viac, aby vzdelávanie a odborná príprava nadväzovalo na budúce potreby trhu práce, a tým sa zjednodušil prechod zo školy do práce.

Modernizáciu verejnej správy

Odporúčania pre jednotlivé krajiny v oblasti verejnej správy sa zameriavajú na služby pre podniky, riešenie oneskorení právneho systému a využívanie elektronickej verejnej správy na zjednodušenie kontaktu s občanmi a podnikmi. Vo viacerých odporúčaniach sa objavuje aj otázka posilnenia administratívnych kapacít venovaných problematike fondov EÚ.

V súčasnosti sú **verejné správy** v celej EÚ pod tlakom. Nielen že sa musia vyrovnávať s rozpočtovými a personálnymi škrtnami, ale zároveň sa musia prispôsobiť čoraz náročnejším spoločenským a podnikateľským očakávaniam. s napredovaním politickej a hospodárskej integrácie musia uplatňovať čoraz dômyselnejšie a náročnejšie pravidlá EÚ. Oslabené verejné správy v rôznych členských štátoch spôsobujú problémy siahajúce od ťažkostí s podnikaním až po nedostatočné využívanie fondov EÚ a nesprávnu transpozíciu právnych predpisov EÚ. Zabezpečenie kvalitných verejných služieb si vyžaduje technologickú a organizačnú inováciu, napríklad v podobe rozhodného kroku smerom k elektronickej verejnej správe. Viacero verejných správ by mohlo mať prospech z intenzívnejšej výmeny osvedčených postupov. v mnohých krajinách sa musí zvýšiť efektívnosť systémov **civilného súdnictva**, a najmä znížiť miera nevybavených prípadov, zrýchliť konania na súde a zaviesť alternatívne formy riešenia sporov.

Vzhľadom na to, pod akým tlakom sú verejné financie, predstavujú **fondy EÚ** v mnohých krajinách dôležitú páku na povzbudenie hospodárstva a financovanie miestnych projektov podporujúcich rast. Potrebujeme posilniť správu verejných inštitúcií ďalšou profesionalizáciou verejnej služby, zlepšovaním riadenia ľudských zdrojov, zlepšením analytických kapacít a zabezpečením kontinuity kompetentných pracovníkov. Pravidlá na úrovni EÚ sa zjednodušili a Komisia pomáha členským štátom v ich úsilí o ďalšie prispôsobenie financovania potrebám rastu.

Mnohé členské štáty musia zintenzívniť úsilie v boji proti daňovým podvodom a únikom. Všetky členské štáty majú tzv. tieňové ekonomiky a niektoré z nich sú veľmi vyspelé.

Problémy, ktoré spôsobujú daňové podvody a úniky, je však potrebné riešiť na rôznych úrovniach prostredníctvom úsilia členských štátov o zefektívnenie výberu daní; posilnenej a účinnej spolupráce medzi členskými štátmi; jasnej a konzistentnej politiky EÚ voči tretím krajinám, aby sa mohli prijať vhodné opatrenia namierené proti podvodom a únikom vychádzajúcim z niektorých jurisdikcií mimo EÚ, v ktorých sa neuplatňujú rovnaké normy; a prostredníctvom koordinovanej a účinnej politiky vo vzťahu k tretím krajinám.

4. ZÁVERY

Kríza odhalila hlboko zakorenené nerovnováhy a neschopnosť uskutočniť nevyhnutné reformy v celej EÚ. Tak ako prešiel určitý čas, kým sme tieto problémy pocítili, bude zase chvíľu trvať, kým sa hospodárstvo EÚ opäť dostane do správnych koľají. Z analýzy uskutočnenej na účely európskeho semestra 2012 vyplýva, že nová správa ekonomických záležitostí EÚ začína fungovať a pomáha členským štátom zamerať sa na kľúčové reformy, ktoré prinesú udržateľný rast a pracovné miesta. Zároveň je zrejmé, že členské štáty si vo svojich rozhodnutiach o fiškálnej konsolidácii nie vždy volia cesty podporujúce rast.

V nasledujúcich dvanástich mesiacoch je potrebné dať väčšiu prioritu a naliehavosť opatreniam zameraným na rast a pritom pokračovať vo fiškálnej konsolidácii a stabilizácii finančného sektora. To sa musí uskutočniť koordinovaným spôsobom na úrovni členských štátov aj EÚ, aby sa účinok príslušných opatrení a reforiem maximalizoval.

Prostredníctvom návrhov obsiahnutých v tomto oznámení a v podrobnejších odporúčaniach pre jednotlivé krajiny Komisia navrhuje konkrétne opatrenia, ktoré môžu EÚ pomôcť, aby sa vrátila k rastu a tvorbe pracovných miest, čo je umožní zvyšovať životnú úroveň, pozdvihovať ľudí z chudoby a zabezpečiť udržateľný rast do budúcnosti. Prioritou je uplatniť uvedené odporúčania. Komisia použije všetky nástroje nového rámca správy ekonomických záležitostí na monitorovanie a posúdenie pokroku dosiahnutého v nasledujúcom roku.

Súčasne bude Komisia pokračovať v jednoznačnom zameraní na dôsledné plnenie plánu opatrení z októbra 2011, aby zabezpečila vyvážený postup a pomohla EÚ vymaniť sa z krízy.

Komisia bude intenzívne spolupracovať s členskými štátmi a európskymi inštitúciami na implementácii iniciatívy pre rast a na konštrukcii stavebných prvkov a časového horizontu pre dokončenie hospodárskej a menovej únie.

Príloha 1: Európsky semester

Príloha 2: Výsledky hĺbkového preskúmania a postupy pri nadmernom deficite

PRÍLOHA 1: EURÓPSKY SEMESTER KOORDINÁCIE POLITÍK

V marci 2010 Komisia navrhla a Európska rada schválila **stratégiu Európa 2020**. Predstavuje stratégiu rastu EÚ na najbližšie desaťročie. Má päť hlavných cieľov v oblasti zamestnanosti, výskumu a vývoja, klímy a energetiky, vzdelávania a boja proti chudobe. Dvadsaťtri členských štátov sa v marci 2011 dohodlo na **Pakte Euro Plus**, aby zintenzívnili koordináciu reforiem v oblastiach, ktoré na úrovni EÚ nie sú celkom pokryté (pozri rámček).

Komisia okrem toho navrhla a spoluzákonodarcovia odsúhlasili tzv. six-pack právnych predpisov o správe ekonomických záležitostí, ktoré nadobudli účinnosť 13. decembra 2011. Nové právne predpisy poskytli EÚ nové účinné nástroje na prehĺbenie monitorovania hospodárskych a fiškálnych politik členských štátov a presadzovanie týchto pravidiel. Ich prostredníctvom bol zmenený a doplnený **Pakt o stabilite a raste**, aby sa posilnil kolektívny dohľad nad verejnými financiami. Oveľa väčší dôraz sa kladie na kritérium pomeru verejného dlhu uvedené v zmluve a do preventívnej aj nápravnej časti paktu sa zaviedli nové mechanizmy presadzovania právnych predpisov (vrátane sankcií).

Keďže je zrejmé, aký rozhodujúci význam má energické riešenie makroekonomických nerovnováh nefiškálnej povahy, prostredníctvom **postupu v prípade makroekonomickej nerovnováhy** sa rozšíril aj rámec dohľadu. Cieľom je zabrániť vzniku nerovnováh, ktoré ohrozujú ekonomickú stabilitu. Tam, kde pretrvávajú nerovnováhy, postup zaisťuje prijatie nápravných opatrení. Súčasťou nového postupu je systém sankcií za opakované nedodržanie dohodnutých krokov. Prvá správa Komisie o mechanizme varovania, odkedy sa začal tento postup používať, bola uverejnená vo februári 2012. v súlade so zisteniami tejto správy sa uskutočnili prvé hĺbkové preskúmania, ktoré sa týkali dvanástich krajín (Belgicko, Bulharsko, Dánsko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Cyprus, Maďarsko, Slovinsko, Fínsko, Švédsko a Spojené kráľovstvo)¹⁰.

Aby sa tieto ciele kolektívne splnili a všetky tieto záväzky zjednotili a aby sa zlepšila koordinácia *ex-ante* a opatrenia nadväzujúce na rozhodnutia, členské štáty po prvýkrát v roku 2011 odsúhlasili a uplatnili nový spôsob koordinácie národných politik, tzv. **európsky semester koordinácie politik**.

Cyklus začína tým, že Komisia uverejnení ročný plán rastu (RPR), v ktorom preskúma hospodárske výzvy a stanoví priority pre EÚ ako celok. Ročný prieskum rastu sa predloží Európskemu parlamentu a slúži ako referenčný materiál pre diskusie hláv štátov alebo predsedov vlád na jarnom samite Európskej rady. Na základe týchto usmernení členské štáty v apríli predložia programy stability alebo konvergenčné programy (zamerané na situáciu vo verejných financiách) a národné programy reforiem (zamerané na podporu rastu a zamestnanosti), aby ich mohla Komisia súbežne posúdiť. Posúdenie Komisie má formu návrhov na ročné odporúčania pre jednotlivé krajiny, o ktorých potom diskutujú rôzne zloženia Rady, začiatkom leta ich schvaľuje Európska rada a napokon prijíma Rada. v druhej polovici roka členské štáty dokončujú štátne rozpočty a reformné stratégie a Komisia s príslušnými orgánmi EÚ diskutujú a monitorujú výkonnosť a dosiahnutý pokrok.

¹⁰ Do tohto súboru neboli zahrnuté krajiny, ktoré sa zúčastňujú na programe (Grécko, Írsko, Portugalsko a Rumunsko).

Predložený balík pripravuje podmienky na uzavretie druhého európskeho semestra koordinácie politik na zasadnutí Európskej rady v júni 2012. v porovnaní s minulým rokom sa vďaka poučeniu z uplatňovania odporúčaní z roku 2011, zisteniam hĺbkových preskúmaní v prípade 12 členských štátov a vyššej miere automatizmu, ktorá by sa mala dosiahnuť po prijatí navrhovaných odporúčaní, posilňuje účinnosť procesu, ako aj dosah poskytnutých usmernení.

Pakt Euro Plus

Tie členské štáty, ktoré sa pripojili k Paktu Euro Plus – t. j. všetky členské štáty eurozóny a Bulharsko, Dánsko, Lotyšsko, Litva, Poľsko a Rumunsko – sa zaviazali uskutočniť ďalekosiahle reformy v štyroch oblastiach paktu: podpora konkurencieschopnosti, zamestnanosti, zvyšovanie udržateľnosti verejných financií a podpora finančnej stability. Zároveň sa zaviazali uskutočňovať štrukturálne diskusie o otázkach daňovej politiky. Tieto záväzky zúčastnených členských štátov sa premietli do ich programov stability alebo konvergenčných programov a do ich národných programov reforiem.

V roku 2011 bol oznámený prvý rad vnútroštátnych záväzkov a Komisia k nim súčasne s predložením minuloročných odporúčaní predložila správu. Pri pohľade na vnútroštátne programy na rok 2012 je zjavné, že miera plnenia minulých záväzkov sa v jednotlivých členských štátoch a oblastiach politiky značne líši. V mnohých prípadoch vlády začali tým, že navrhli právne predpisy, ktoré ešte neboli prijaté a ktorých vplyv je tak stále nejasný. Členské štáty zobrali vážne svoje záväzky týkajúce sa udržateľnosti verejných financií a predložili legislatívne návrhy o dôchodkových systémoch a národných fiškálnych pravidlách. V mnohých prípadoch je však prijímanie nových právnych predpisov v časovom sklze, a preto sa ich implementácia oneskorí. Pokrok sa dosiahol aj v súvislosti so záväzkami podporiť zamestnanosť, a to najmä vo forme reforiem zameraných na zvýšenie účasti na trhu práce, ako aj reforiem zameraných na podporu konkurencieschopnosti, pričom hlavný dôraz sa kládol na zlepšenie podnikateľského prostredia.

Komisia poskytuje svoje posúdenie v pracovných dokumentoch útvarov Komisie, ktoré tvoria prílohu k tomuto balíku, a bude aj naďalej monitorovať plnenie záväzkov prijatých v kontexte európskeho semestra.

TABUĽKA 1: PREHEAD ODPORÚČANÍ PRE JEDNOTLIVÉ KRAJINY NA ROKY 2012–2013*

	Verejné financie				Finančný sektor			Štrukturálne reformy podporujúce rast				Trh práce					
	Zdravé verejné financie	Dôchodkový a zdravotnícky systém	Fiškálny rámec	Zdaňovanie	Bankovníctvo	Trh nehnuteľností	Prístup k financiám	Sieťové odvetvia	Hospodárska súťaž v sektore služieb	Verejné služby a regulácia	Výskum, vývoj a inovácie	Efektívnosť využívania zdrojov	Účasť na trhu práce	Aktívna politika trhu práce	Mechanizmus stanovovania miezd	Flexibilita na trhu práce	Vzdelávanie
AT																	
BE																	
BG																	
CY																	
CZ																	
DE																	
DK																	
EE																	
ES																	
FI																	
FR																	
HU																	
IT																	
LT																	
LU																	
LV																	
MT																	
NL																	
PL																	
SE																	
SI																	
SK																	
UK																	

* Jediným odporúčaním pre Írsko, Grécko, Portugalsko a Rumunsko je splniť si súčasné záväzky v zmysle programov finančnej pomoci EÚ a MMF.

TABUĽKA 2: PREHEAD CIEĽOV STRATÉGIE EURÓPA 2020¹¹

Symbol hviezdíčky * označuje, že cieľ členského štátu je vyjadrený iným ukazovateľom ako hlavný cieľ EÚ.

Ciele členských štátov	Miera zamestnanosti (v %):	Výskum a vývoj v % HDP	Ciele znižovania emisií (v porovnaní s úrovňami z roku 2005) ¹²	Energia z obnoviteľných zdrojov	Energetická efektivita – zníženie spotreby energie v mil. ton ¹³	Miera predčasného ukončenia školskej dochádzky v %	Terciárne vzdelávanie v %	Zníženie počtu obyvateľov ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením v počte osôb
Hlavný cieľ EÚ	75 %	3 %	-20% (v porovnaní s úrovňami z roku 1990)	20 %	20-percentné zvýšenie energetickej efektivity zodpovedajúce 368 mil. ton	10 %	40 %	20 000 000
Odhad EÚ	73,70 – 74 %	2,65 – 2,72 %	-20% (v porovnaní s úrovňami z roku 1990)	20 %	206,5	10,3 – 10,5 %	37,6 – 38,0 %¹⁴	
AT	77 – 78 %	3,76 %	-16 %	34 %	7,16	9,5 %	38 % (vrátane ISCED 4a, ktorý bol v roku 2010 na úrovni približne 12 %)	235 000
BE	73,2 %	3,0 %	-15 %	13 %	9,80	9,5 %	47 %	380 000
BG	76 %	1,5 %	20 %	16 %	3,20	11 %	36 %	260 000*
CY	75 – 77 %	0,5 %	-5 %	13 %	0,46	10 %	46 %	27 000
CZ	75 %	1 % (len verejný sektor)	9 %	13 %	Nie je k dispozícii.	5,5 %	32 %	Zachovanie počtu osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením na

¹¹ Ciele jednotlivých štátov boli stanovené v národných programoch reforiem v apríli 2012.

¹² Ciele znižovania emisií členských štátov vymedzené v rozhodnutí 2009/406/ES (rozhodnutie o spoločnom úsilí) sa vzťahujú na emisie, ktoré nezahŕňajú systém obchodovania s emisiami. Emisie zahrnuté v systéme obchodovania s emisiami sa v porovnaní s úrovňami z roku 2005 znížia o 21 %. Zodpovedajúce celkové zníženie emisií dosiahne v porovnaní s úrovňami z roku 1990 -20 %.

¹³ Je potrebné poznamenať, že vnútroštátne prognózy sa rôznia podľa východiskového roka, v porovnaní s ktorým sa odhadujú úspory.

¹⁴ Do výpočtu nebol zahrnutý ISCED 4 (Nemecko, Rakúsko) a Spojené kráľovstvo, výsledok po započítaní ISCED 4: 40,0 – 40,4 %.

								úrovni roku 2008 (15,3 % celkovej populácie) pri snahe znížiť tento počet o 30 000
DE	77 %	3 %	-14 %	18 %	38,30	<10 %	42 % (vrátane ISCED4, ktorý bol v roku 2010 na úrovni 11,4 %)	320 000 (dlhodobozamestnaní)*
DK	80 %	3 %	-20 %	30 %	0,83	<10 %	minimálne 40 %	22 000 (Ľudia žijúci v domácnosti s veľmi nízkou intenzitou práce)*
EE	76 %	3 %	11 %	25 %	0,71	9,5 %	40 %	61 860 ľudí mimo ohrozenia chudobou*
EL	70 %	Cieľ nie je k dispozícii	-4 %	18 %	2,70	menej ako 10 %	32 %	450 000
ES	74 %	3 %	-10 %	20 %	25,20	15 %	44 %	1 400 000 – 1 500 000
FI	78 %	4 %	-16 %	38 %	4,21	8 %	42 % (úzke vnútroštátne vymedzenie)	150 000
FR	75 %	3 %	-14 %	23 %	34,00	9,5 %	50 %	Zníženie zakotvenej miery ohrozenia chudobou o jednu tretinu za dané obdobie 2007 – 2012 alebo o 1 600 000 osôb*
HU	75 %	1,8 %	10 %	14,65 %	2,96	10 %	30,3 %	450 000
IE	69 – 71 %	približne 2 % (2,5 % HND)	-20 %	16 %	2,75	8 %	60 %	200 000*
IT	67 – 69 %	1,53 %	-13 %	17 %	27,90	15 – 16 %	26 – 27 %	2 200 000
LT	72,8 %	1,9 %	15 %	23 %	1,14	<9 %	40 %	170 000
LU	73 %	2,3 – 2,6 %	-20 %	11 %	0,19	<10 %	66 %	6 000
LV	73 %	1,5 %	17 %	40 %	0,67	13,4 %	34 – 36 %	121 000*
MT	62,9 %	0,67 %	5 %	10 %	0,24	29 %	33 %	6 560
NL	80 %	2,5 %	-16 %	14 %	Nie je k dispozícii.	<8 %	>40 % Očakáva sa 45 % v roku 2020	93 000*
PL	71 %	1,7 %	14 %	15,48 %	13,6	4,5 %	45 %	1 500 000
PT	75 %	3 %	1 %	31 %	6,00	10 %	40 %	200 000
RO	70 %	2 %	19 %	24 %	10,00	11,3 %	26,7 %	580 000
SE	Výrazne nad 80 %	Približne 4 %	-17 %	49 %	12,80	<10 %	40 – 45 %	Zníženie % žien a mužov, ktorí netvorí súčasť pracovnej sily (okrem študentov na

								plný úväzok), dlhodobo nezamestnaných alebo dlhodobo práceneschopných výrazne pod 14 %*
SI	75 %	3 %	4 %	25 %	Nie je k dispozícii.	5 %	40 %	40 000
SK	72 %	1 %	13 %	14 %	1,65	6 %	40 %	170 000
UK	Žiadny cieľ v NRP	Žiadny cieľ v NRP	-16 %	15 %	Nie je k dispozícii.	Žiadny cieľ v NRP	Žiadny cieľ v NRP	Existujúce numerické ciele zákona o chudobe detí z roku 2010*

PRÍLOHA 2: VÝSLEDKY HĽBKOVÝCH PRESKÚMANÍ

Dňa 14. februára Európska komisia predstavila prvú správu o mechanizme varovania, ktorú pripravila v súlade s nariadením (EÚ) č. 1176/2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh. v správe o mechanizme varovania skúmala situáciu v každom členskom štáte s výnimkou štyroch krajín, ktoré sa zúčastňujú na programe (Grécko, Írsko, Portugalsko a Rumunsko). Na základe ekonomického čítania hodnotiacej tabuľky včasného varovania Komisia dospela k záveru, že je potrebná ďalšia hĺbková analýza makroekonomického vývoja týchto dvanástich členských štátov: **Belgicko, Bulharsko, Dánsko, Španielsko, Francúzsko, Taliansko, Cyprus, Maďarsko¹⁵, Slovinsko, Fínsko, Švédsko a Spojené kráľovstvo.**

Každý z nich podrobili útvary Komisie hĺbkovej analýze jednotlivej krajiny. Analýzy sú uverejnené ako pracovné dokumenty útvarov Komisie, ktoré sú súčasťou tohto balíka. Pri príprave tejto analýzy sa uskutočnili osobitné zisťovacie misie v súlade s právnymi predpismi¹⁶. Toto oznámenie spĺňa požiadavku stanovenú v článku 5 ods. 3 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011, podľa ktorého by Komisia mala informovať Radu a Európsky parlament o výsledkoch hĺbkového preskúmania a zverejniť ich.

Na základe hĺbkového preskúmania uskutočneného v súlade s článkom 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 Komisia dospela k záveru, že je potrebné riešiť, a to v niektorých prípadoch urgentne, tieto nerovnováhy:

- V **Belgicku** sa *vyskytujú nerovnováhy*. Pozornosť si naďalej vyžaduje predovšetkým makroekonomický vývoj v oblastiach vonkajšej konkurencieschopnosti tovarov a zadĺženie, a to najmä vysoká úroveň verejného dlhu, aby sa zmenšilo riziko nepriaznivých účinkov na fungovanie hospodárstva.
- V **Bulharsku** sa *vyskytujú nerovnováhy*. Pozornosť si naďalej vyžaduje predovšetkým úroveň vonkajšieho zadĺženia, ako aj niektoré prúdy makroekonomického vývoja súvisiace so znižovaním pákového efektu podnikového sektora a proces prispôsobovania trhu práce, aby sa znížilo riziko nepriaznivých účinkov na fungovanie hospodárstva.
- V **Dánsku** sa *vyskytujú nerovnováhy*. Pozornosť si naďalej vyžadujú predovšetkým niektoré prúdy makroekonomického vývoja, z ktorých vychádza vonkajšia konkurencieschopnosť a potenciálne riziká súvisiace so zadĺžením domácností, aby sa znížilo riziko nepriaznivých účinkov na fungovanie hospodárstva.
- V **Španielsku** sa *vyskytujú veľmi vážne nerovnováhy*. Dôsledné monitorovanie a naliehavú pozornosť hospodárskej politiky si vyžaduje predovšetkým makroekonomický vývoj, ktorý súvisí s vysokou úrovňou zadĺženia súkromného sektora, pozíciou veľkého negatívneho vonkajšieho dlhu a finančným sektorom,

¹⁵ Maďarská vláda v novembri 2011 formálne požiadala o preventívnu finančnú pomoc od EÚ a MMF.

¹⁶ V súlade s článkom 5 ods. 1 a článkom 13 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 by mali byť hĺbkové preskúmania uskutočnené v spojení s misiami dohľadu. Misie sa konali na úrovni útvarov v období marca a apríla.

na ktoré vplýval vývoj na trhu s nehnuteľnosťami, aby sa zabránilo akýmkoľvek nepriaznivým účinkom na fungovanie hospodárstva a hospodárskej a menovej únie.

- Vo **Francúzsku** sa vyskytujú vážne nerovnováhy. Pozornosť si naďalej vyžadujú predovšetkým niektoré prúdy makroekonomického vývoja, v oblasti výkonnosti vývozu a konkurencieschopnosti, aby sa znížilo riziko nepriaznivých účinkov na fungovanie hospodárstva.
- V **Taliansku** sa vyskytujú vážne nerovnováhy. Pozornosť si vyžadujú predovšetkým vysoká miera verejného zadĺženia a makroekonomický vývoj v oblasti výkonnosti vývozu, keďže Taliansko od prijatia eura stráca na vonkajšej konkurencieschopnosti. Vzhľadom na vysokú úroveň verejného dlhu by malo byť hlavnou prioritou zvýšenie potenciálu rastu, aby sa znížilo riziko nepriaznivých účinkov na fungovanie hospodárstva.
- Na **Cypre** sa vyskytujú veľmi vážne nerovnováhy. Dôsledné monitorovanie a naliehavú pozornosť hospodárskej politiky si vyžaduje predovšetkým makroekonomický vývoj, ktorý sa odzrkadľuje na bežnom účte, verejných financiách a finančnom sektore, aby sa zabránilo akýmkoľvek nepriaznivým účinkom na fungovanie hospodárstva a hospodárskej a menovej únie.
- V **Maďarsku** sa vyskytujú vážne nerovnováhy. Veľmi dôkladnú pozornosť si vyžaduje predovšetkým makroekonomický vývoj, ako veľmi záporná čistá medzinárodná investičná pozícia a verejný dlh, aby sa znížilo riziko nepriaznivých účinkov na fungovanie hospodárstva. Po posúdení účinných opatrení a v súlade s ustanoveniami nariadenia o kohéznom fonde EÚ Komisia prijala návrh rozhodnutia Rady o zrušení pozastavenia záväzkov z Kohézneho fondu z marca 2012.
- V **Slovinsku** sa vyskytujú vážne nerovnováhy. Dôsledné monitorovanie si vyžaduje predovšetkým makroekonomický vývoj, ktorý súvisí so znižovaním pákového efektu podnikového sektora a stabilitou bankovníctva, a nepriaznivý, ale menej alarmujúci vývoj vonkajšej konkurencieschopnosti, aby sa znížilo riziko nepriaznivých účinkov na fungovanie hospodárstva.
- Vo **Fínsku** sa vyskytujú nerovnováhy. Pozornosť si vyžaduje predovšetkým makroekonomický vývoj, ktorý súvisí s konkurencieschopnosťou, aby sa znížilo riziko nepriaznivých účinkov na fungovanie hospodárstva.
- Vo **Švédsku** sa vyskytujú nerovnováhy. Pozornosť si vyžaduje predovšetkým makroekonomický vývoj, ktorý súvisí so zadĺžením súkromného sektora a trhu s nehnuteľnosťami, aby sa znížilo riziko nepriaznivých účinkov na fungovanie hospodárstva.
- V **Spojenom kráľovstve** sa vyskytujú nerovnováhy. Pozornosť si vyžaduje predovšetkým makroekonomický vývoj v oblasti zadĺženia domácností a trhu s nehnuteľnosťami, rovnako ako nepriaznivý vývoj vonkajšej konkurencieschopnosti, aby sa znížilo riziko nepriaznivých účinkov na fungovanie hospodárstva.

Na tieto nerovnováhy sa zameria preventívna časť postupu v prípade makroekonomických nerovnováh a sú zapracované do odporúčaní pre jednotlivé krajiny v rámci európskeho semestra.